

Kolege poslanici i poslanice, poštovani građani Crne Gore, počinjemo rad sa Šestom sjednicom Drugog redovnog jesenjeg zasijedanja.

Primjenom elektronskog sistema za glasanje, utvrđeno je da postoji kvorum potreban za početak sjednice, jer je prisutna većina ukupnog broja poslanika, pa otvaram **Šestu sjednicu Drugog redovnog zasijedanja u 2024. godini 28. saziva Skupštine Crne Gore.**

Podsjećam da sam sazvao Skupštinu na ovu sjednicu i dnevni red predložio saglasno Poslovniku Skupštine i dogovoru u Kolegijumu predsjednika Skupštine, a sada prelazimo na utvrđivanje dnevnog reda. Predlog dnevnog reda imate u sazivu. Da bismo utvrdili dnevni red, dozvolite da vas obavijestim o predlozima za dopunu predloženog dnevnog reda: Vlada Crne Gore predložila je da se dnevni red dopuni sa Predlogom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o platnom prometu, Predlogom Zakona o energetici i Predlogom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost; poslanici Slađana Kaluđerović i Bogdan Božović predložili su da se dnevni red dopuni sa Predlogom zakona o izmjenama Zakona o radu; poslanici kluba Demokrata predložili su da se dnevni red dopuni sa Predlogom zakona o ostvarivanju prava na finansijsku podršku licima koja su bila zaposlena u privrednim društvima u sektoru drvoprerađivačke industrije i poslanici Dragana Vučević i Dane Marković predložili su da se dnevni red dopuni sa Predlogom Zakona o dopunama Zakona o ljekovima.

Prelazimo na obrazloženje i izjašnjavanje o predlozima za dopunu predloženog dnevnog reda. Stavljam na glasanje predlog Vlade da se dnevni red dopuni sa Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o platnom prometu. Izvolite, kolege, izjasnite se.

Zaključujem glasanje. Glaslao je 46 poslanika - svih 46 za, nema protiv, nema uzdržanih pa objavljujem da je Skupština prihvatila predlog.

Stavljam na glasanje predlog Vlade Crne Gore da se dnevni red dopuni sa Predlogom zakona o energetici. Izvolite, glasajte.

Zaključujem glasanje. Glasalo je 48 poslanika - svih 48 za, nema protiv, nema uzdržanih pa objavljujem da je Skupština prihvatila predlog.

Stavljam na glasanje predlog Vlade da se dnevni red dopuni sa Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost. Izvolite, kolege, glasajte.

Zaključujem glasanje. Glasalo je 50 poslanika - 49 za, jedan protiv, nema uzdržanih pa objavljujem da je predlog prihvaćen.

Predlog poslanika Kaluđerović i Božović. Da li jedan od poslanika želi da obrazloži predlog?  
Izvolite, gospođo Kaluđerović.

SLAĐANA KALUĐEROVIĆ (17.12.24 14:27:28)

Uvaženi predsjedniče, poštovane kolegice i kolege, drage građanke i građani Crne Gore i naravno pozdrav za goste,

Danas se obraćam jasnim i konkretnim zahtjevom - da se na dnevnom redu nađu potrebe porodice. Ovo je prvi korak, ključni korak kako bi otpočeli raspravu o dužnosti i važnosti produženja roditeljskog odsustva. To vidimo kao šansu da donesemo odluke koje će promijeniti živote i porodice i djece. U pitanju su dvije ključne izmjene Zakona o radu. Prva izmjena se odnosi na produženje roditeljskog odsustva sa 12 na 18 mjeseci i to nije luksuz. To je neophodnost. Druga izmjena se odnosi na fleksibilno korišćenje roditeljskog odsustva na način da nakon garantovanih 365 dana odsustva roditelji imaju pravo i imaju na raspolaganju 180 dana, koje mogu iskoristiti do navršene pete godine života djeteta, a u skladu sa potrebama svojim i potrebama svoje djece. Naravno i tu postoji ograničenje, gdje roditelji mogu to pravo iskoristiti najviše dva puta u godinu dana po najmanje dvadeset dana kako bi svakako izašli u susret i onome što su potrebe poslodavaca i kako bi smanjili mogućnost zloupotrebe ovog instituta.

Sad želim i zarad potrebe šire javnosti da pružim odgovor na pitanje zašto je važno produženje roditeljskog odsustva. Nakon prve godine života djeteta, razdvajanje od roditelja predstavlja ogroman stres i za roditelje i za dijete. Povratak na posao i naglo odvajanje od djeteta osam ili devet sati izaziva jak efekat i psihološki i emotivni i zahtijeva ozbiljno prilagođavanje. Bez obzira na povjerenje koje roditelji imaju u osobe kojima povjeravaju na čuvanje djeteta, svakako u mislima su uvijek sa djecom i veoma je bitno, i to može potvrditi svaki odgovoran i brižan roditelj, da imaju određenu dozu sigurnosti. Tako nije ista situacija i olakšavajuća je okolnost ukoliko je dijete ostavljeno kod babe, djeda ili kod nekog iz porodice. Međutim, nije ista situacija kao kada je dijete u vrtiću, gdje se sreće sa nepoznatim licima i sa novim okruženjem. Naravno, to ne umanjuje značaj obdaništa u čuvanju, vaspitavanju i socijalizaciji djeteta.

Ono što moramo svi da razumijemo je da ne živimo u istim okolnostima. Mi vrlo često polazimo iz svog ugla i kažemo da je možda to nešto što nije potrebno djeci i porodicama. Međutim, dok neki roditelji mogu da

računaju na podršku u podizanju djece na svoje roditelje i generalno na članove porodice, neki drugi roditelji nemaju tu mogućnost iz skroz objektivnih razloga. Nekada članovi porodice žive u drugim gradovima, ili prosto zdravstvene mogućnosti ne dozvoljavaju da preuzmu tu vrstu odgovornosti, ili rade, ili imaju neke druge lične i privatne obaveze i samim tim ne mogu računati na podršku svoje porodice. Da odemo i korak dalje. Roditelji pored toga što podižu djecu vrlo često su u situaciji da vode računa i da brinu o bolesnim roditeljima, a nažalost država im ne pruža dovoljnu podršku koju nose izazovi roditeljstva. To treba imati u vidu, a čak i u najboljem slučaju kada roditelji imaju pomoć i podršku porodice - pitanje je koliko je to dovoljno i koliko je to održivo opet iz različitih razloga (što dodatno stvara stres i opterećenje za roditelje).

Ovaj predlog ne predstavlja samo mjeru podrške države roditeljima. To je stvar odnosa prema njima, brige, posvećenosti. To je poruka svim roditeljima da želimo da ih razumijemo i da im u skladu sa tim pomognemo. Takođe, na ovaj način stvaramo društvo u kojem djeca mogu odrastati u ljubavi i sigurnosti, a to je najvažnije od svega. Jer, ovo predstavlja investiciju u budućnost, jer smo svjesni da srećna i dobro vaspitana djeca će izrasti u zdrave jedinke i da ćemo samim tim imati jedno zdravo i stabilno društvo. Pored toga što mi to prepoznamo kao društvo, treba i ukazujem na to da su i Savjet Evrope i Evropski parlament još 2019. godine usvojili Deklaraciju o ravnoteži između poslovnog i porodičnog života, kojom je svakom roditelju, svakom zaposlenom omogućeno da individualno može da koristi roditeljsko odsustvo, a do navršene određene godine života djeteta. Tako u Hrvatskoj imamo situaciju da roditeljsko odsustvo za prvo i drugo dijete traje 14 mjeseci, dok za treće i svako naredno dijete, uključujući i blizance, traje dvije i po godine. U Srbiji imamo situaciju da za treće dijete roditeljsko odsustvo iznosi dvije godine, dok razmišljaju da produže roditeljsko odsustvo za prvo i drugo dijete za tri mjeseca. U Letoniji imamo roditeljsko odsustvo koje traje do 18 mjeseci, gdje se to odsustvo može iskoristiti do osme godine života djeteta.

Želim da ukažem na ove dobre prakse koje Crna Gora treba da prati, ali isto tako treba da postavlja i nove standarde. Pomenuću i da se u Austriji odobrava roditeljsko odsustvo do navršene sedme godine, u Grčkoj, Holandiji, Kipru, Španiji do osme, u Danskoj do devete, u Malti do desete, a u nekim državama i do 12 godine života djeteta. Nipošto ne smijemo da zanemarimo i neke veoma specijalne i kvalitetne modele država u kojima dio roditeljskog odsustva može da se koristi na način da im je obezbijeđen jedan dan sedmično ili četvoročasovno radno vrijeme. Zaista smatram da smo saznali kao društvo, jer društvo koje pomaže djeci, roditeljima i misli na sve članove ima i budućnost. Dakle, ovo je bitka za budućnost.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (17.12.24 14:32:42)

Hvala Vam, gospođo Kaluđerović.

Veoma ste detaljno sve ovo objasnili.

Ja vas pozivam da se izjasnimo i stavljam na glasanje predlog poslanika Kaluđerović i Božović da se dnevni red dopuni sa Predlogom zakona o izmjenama Zakona o radu.

Izvolite, kolege, izjasnimo se.

Zaključujem glasanje. Glasala su 63 poslanika - 63 za, niko nije bio protiv, nije bilo izdržanih pa objavljujem da je Skupština prihvatila predlog.

Predlog poslanika Kluba Demokrata. Da li jedan od poslanika želi da obrazloži?

Izvolite, gospodine Rovčanin.

NIKOLA ROVČANIN (17.12.24 14:34:23)

Hvala, predsjedniče.

Uvažene kolegice i kolege, poštovani građani,

Ovaj Predlog zakona je još jedan u spektru zakona koji imaju za cilj ispravljanje nepravde prema radnicima koji su radili u državnim preduzećima, nad kojima je proglašen stečaj, koji su ostali bez posla, koji nisu ostvarili pravo ni na stambeni fond, ni na otpremninu. Ovim zakonskim rješenjima želimo da nastavimo ono što je upravo i započela Skupština Crne Gore kada su u pitanju radnici metalske industrije i kada su u pitanju radnici rudarske industrije. Takođe, radujemo se i rješavanju pitanja za radnike KAP-a i povezivanja staža i stambenog fonda i radnici Radoja Dakića koji su svoju pravdu našli na sudu, kao i početak rješavanja pitanja radnika Košute. Smatramo da je došlo na red i rješavanje pitanja u drvopređivačkoj industriji, koja je, po mojoj procjeni, zaista bila najranjivija i najviše pogođena.

Takođe, u dodatnim argumentima za izglasavanje ovog zakona leži i činjenica da se radi upravo o preduzećima koja su locirana na sjeveru Crne Gore, dominantno u Pljevljima, Rožajama, Beranama. Takođe imamo i u Nikšiću i na drugim mjestima u Crnoj Gori drvoprerađivačku industriju u sličnom statusu. Imajući u vidu depopulaciju i lošu demografsku sliku, mi ovom isplatom utičemo prije svega i na finansiranje i ubrizgavanje tokova novca i na sjever države. Važno je da napomenem da za budžet za 2025. godinu ovaj

zakon nema fiskalni uticaj, jer smo predložili amandman uvažavajući predloženi budžet za 2025. godinu da se proceduranja ostvarivanja prava realizuje u 2025. godini, a da se isplata sredstava realizuje u 2026. godini. To je jedno zaista dobro i kompromisno rješenje i na korist javnih finansija, a i na korist radnika.

Što se tiče načina ostvarivanja prava i procedure, ona je istovjetna kao i kod radnika metalske i rudarske industrije, a takođe je taj zakon usvojio ovaj parlament. Klub poslanika Demokrata je pored ovog zakona, napominjem, predložio niz drugih zakonskih rješenja u prethodnom periodu koji su imali za cilj upravo saniranje nepravde za različite kategorije. Imamo majke sa troje ili više djece, dječije dodatke, besplatne udžbenike, a u ovom sazivu dakle imamo i povećanje naknada za prvo, drugo i treće rođeno dijete od 1.000 do 2.500 hiljade eura. Ovo je još jedno u nizu djelovanja zakonskim rješenjima kada je u pitanju uspostavljanje pravde i ispravljanje nepravde prema različitim kategorijama. Ovoga puta su na red došli i radnici drvoprerađivačke industrije u Crnoj Gori. Dakle, očekujemo od kolega iz svih poslaničkih klubova da zaista podržimo ovo zakonsko rješenje. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (17.12.24 14:37:42)

Hvala Vam, gospodine Rovčanin.

Stavljam na glasanje Predlog poslanika kluba Demokrata da se dnevni red dopuni sa Predlogom zakona o ostvarivanju prava na finansijsku podršku licima koja su bila zaposlena u privrednim društvima u sektoru drvoprerađivačke industrije.

Izvolite, kolege, glasajte.

Zaključujem glasanje. Glasalo je 58 poslanika - svih 58 za, nema protiv, nema uzdržanih pa objavljujem da je Skupština prihvatila predlog.

Predlog poslanika Vučević i Marković. Da li jedan od poslanika želi da obrazloži predlog?

Izvolite, gospodine Markoviću.

DANE MARKOVIĆ (17.12.24 14:38:34)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Dame i gospodo, poštovani poslanici, uvaženi gosti i građani,

Intencija ovog predloga je da se limitiraju cijene određene grupe lijekova. Predlog je u intresu građana, jer pravo na liječenje ne smije zavisiti od ekonomskog statusa i mora biti dostupno svima, bez obzira na primanje. Dakle, kao što znate, u apotekama su dostupni lijekovi na recept koje plaća Fond i lijekovi koji se takođe izdaju na recept, ali koje plaćaju građani. Ova prva grupa ograničena je u pogledu maksimalne cijene. Isto ograničenje ne postoji za drugu grupu lijekova, za lijekove koji se izdaju na recept, a plaćaju ih građani. Ovih lijekova ima preko 900 i uglavnom su skuplji od istih lijekova u regionu.

Slično zakonsko rješenje postoji u zemljama okruženja, kao i u nekim zemljama Evropske unije. Ako već ovo rješenje funkcioniše u drugim zemljama koje su slične našoj, kao i da se primjenjuje na lijekove koji se izdaju na recept a idu na teret Fonda, smatramo da neće ugroziti snadbijevanje lijekovima, a sigurno će biti u interesu građana. Hvala.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (17.12.24 14:39:53)

Pozivam da se izjasnimo o Predlogu gospođe Vučević i gospodina Markovića da se dnevni red dopuni sa Predlogom zakona o dopunama Zakona o lijekovima.

Izvolite, kolege, glasajte.

Zaključujem glasanje. Glasala su 63 poslanika - svih 63 za, nema protiv, nema uzdržanih, pa objavljujem da je Skupština prihvatila Predlog. Stavljam na glasanje Predlog dnevnog reda u cjelini.

Izjasnite se, kolege.

Zaključujem glasanje. Glasalo je 56 poslanika - svih 56 za, nema protiv, nema uzdržanih, pa objavljujem da je za sjednicu usvojen predloženi dnevni red iz saziva sa prihvaćenim dopunama. Pozivam službu Skupštine da poslanicima dostavi prečišćeni dnevni red.

Dame i gospodo, **Izvještaj o stanju energetskog sektora Crne Gore za 2023. godinu.** Ovlašteni predstavnici Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti su: Branislav Prelević, predsjednik Odbora Agencije, Miroslav Vukčević, član Odbora Agencije i Igor Telebak, izvršni direktor Agencije.

Izvestilac Odbora za ekonomiju finansije i budžet je Seid Hadžić. Otvaram pretres. Da li predstavnik želi dati dopusno obrazloženje?

Izvolite, gospodine Preleviću. /Prekid/

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (17.12.24 14:42:38)

Imamo proceduru.  
Izvolite, gospodine.

NIKOLA ROVČANIN (17.12.24 14:42:54)

Hvala, potpredsjedniče.

Moje proceduralno reagovanje odnosi se na zahtjev da napravimo pauzu do 15.30h iz razloga što u 15h je zakazan Ustavni odbor. Imajući u vidu da su važne teme, da ima dosta diskutanata i na Odboru i ovdje kada je u pitanju stanje u energetskom sektoru, ako može 30 minuta dok se ne završi sjednica Ustavnog odbora u 15.30h. Mislim da se slažu i ostale kolege iz klubova.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (17.12.24 14:43:23)

Ako ima diskutanata koji su ovdje, možemo nastaviti. Zato sam i preuzeo. A ako nema, onda poštujemo zahtjev za pauzom. Moramo se izviniti gostima koji već sat čekaju ovdje.

Nastavljamo sa radom u 15.30h.

/Pauza/

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (17.12.24 15:54:47)

Koleginice i kolege, poštovani predstavnici Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, nastavljamo sa radom.

Poštovani građani, na dnevnom redu je 13. tačka dnevnog reda Šeste sjednice Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2024. godini.

Na dnevnom redu je Izvještaj o stanju energetskog sektora Crne Gore za 2023. godinu. Ovlašćeni predstavnici Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti su: Branislav Prelević, predsjednik Odbora Agencije, Miroslav Vukčević, član Odbora Agencije i Igor Telebak, izvršni direktor Agencije. Izvjestilac Odbora za ekonomiju, finansije i budžet je Seid Hadžić.

Otvaram pretres. Da li predstavnik agencije želi dati obrazloženje?

Izvolite, gospodine Preleviću.

BRANISLAV PRELEVIĆ (17.12.24 15:55:50)

Hvala Vam na datoj riječi.

Poštovani predsjedavajući, poštovani poslanici,

Godišnji Izvještaj o stanju u sektoru energetike predstavlja stručno sačinjen dokument; predstavlja institucionalnu memoriju ove države u sektoru energetike i sadrži informacije i analize na osnovu kojih se mogu izvući važni zaključci. S obzirom da uvod u ovoj formi ne daje previše mjesta da idem u detalje, napomenuću samo neke koje nijesu najvažniji, ali mogu biti interesantni za širu javnost.

Dakle, proizvodnja svih proizvodnih objekata u 2023. godini bilježi značajan rast ne samo u odnosu na 2022. godinu, već i u odnosu na period 2014. godina i 2022. godina. Rudnik uglja je 2023. godine ostvario proizvodnju veću od 16% u odnosu na prosjek, u izvještajnoj godini rast u hidroelektranama je takođe bio veći za 27,67% u odnosu na prosjek 2014-2022. godina, a i Termoelektrana Pljevlja je proizvela 11,23% više energije u odnosu na period 2014-2022. godina. Nakon 2021. godine, u 2023. godini imamo puštanje u rad prve komercijalne elektrane, znači posle dvije godine, solarne elektrane Čevo sa 3,25 megavati, a u 2023. godini, takođe, imamo i nova 2.632 kupca, odnosno potrošača koji su stekli status i proizvođača čiji je instalisana snaga 13,77 megavati, što u ukupnoj proizvodnji za 2023. godinu čini 0,5% ukupne proizvodnje. U 2023. godini bilježi se rast električne energije kod kupaca na distributivnom nivou od 4,9%, ali značajan pad potrošnje potrošača priključenih na prenosni sistem od 36,57% tzv. velikih potrošača. Tehnički gubici u

prenosnom sistemu su pali u odnosu na prethodnu 2022. godinu sa 1,68 na 1,57. U distributivnom sistemu su gubici tehnički pali sa 11,62 na 10,83. Napominjem da Agencija od tehničkih gubitaka prihvata samo 8,39%. Nažalost, bušotine u Jadranskom moru nisu pokazale da postoje komercijalne zalihe nafte i gasa, pa su se stekli uslovi za prestanak ugovora o koncesiji po ovom osnovu. Izvještajnu godinu su obilježili i loši podaci po pitanju kvaliteta snadbijevanja, doduše ne značajno lošiji, mislim da nisu ni zabrinjavajući, jer su podaci u 2023. godini bolji od prosjeka koje smo zabilježili od 2019. do 2023. godine. U prosjeku imamo jednu solidnu godinu i po ovom pitanju. Od 2013. godine imamo uvođenje novih metodologija koje su uticale značajno na podsticanje novih investicija i smanjenje operativnih troškova, odnosno koje su uticale na efikasnost poslovanja kompanija.

Imam jedan podatak koji je veoma interesantan, u ovom periodu od 2013. do 2023. godine, u mreže prenosnu i distributivnu uloženo je 513 miliona, pola milijarde eura, što je podatak za veliko poštovanje imajući na umu to da su ove dvije kompanije CEDIS i CGS, u koje je uloženo 513 miliona, na početku ovog perioda vrijeđele 20 miliona. To znači da je za deset godina uloženo 170% kapitala u odnosu na ono što su one vrijeđele na samom početku perioda. Istovremeno, uticalo se na smanjenje troškova operativnih ovih kompanija, tako da ova ulaganja koja kroz stopu povrata ulaze u tarifu nisu uticala na značajno povećanje tarifa, naprotiv, dok je dio tarifa koji se tiče mrežnih troškova na početku ovog perioda iznosio 52% tarifa, da bi u 2023. godini iznosio 48%.

Najznačajniji napredak u razvoju veleprodajnog tržišta električne energije ostvaren je uspostavljanjem danom unaprijed tržišta, koji je prepoznat i u izvještajima Evropske unije u Crnoj Gori za 2023. godinu. Ovim tržištem upravlja crnogorska berza električne energije BELEN, a počela je sa radom 26. aprila 2023. godine. Na dan unaprijed tržišta električne energije registrovano je 25 učesnika, što je svakako za pohvalu, a postojanje dan unaprijed tržišta je pretpostavka za integraciju crnogorskog tržišta u jedinstveno evropsko tržište električne energije. Integracija tržišta je jedan od uslova za dobijanje izuzeća primjene ... do 2030. godine. Ukoliko bude potrebno razrada ove informacije vezano za ..., tu smo da u nastavku diskusije i o tome razgovaramo.

Cijena električne energije za domaćinstva sa dvotarifnim mjerenjem u Crnoj Gori je 2023. godine iznosila 9,7 centi po kilovat satu uključujući takse i PDV, dok je prosječna cijena električne energije u Evropskoj uniji bila 28,32 euro centa po kilovat satu. Znači, tri puta više. Kada se uzme u obzir paritet kupovne moći, dolazi se do istog zaključka da je cijena električne energije za domćinstva u Crnoj Gori u izvještajnoj godini bila značajno ispod prosjeka Evropske unije, što znači da je za prosječnu platu u Crnoj Gori moglo da se kupi više električne energije nego što je moglo da se kupi za prosječnu platu u Evropskoj uniji.

CGS je u 2023. godini iskazao dobit od 35 miliona i ta dobit je za 15 miliona veća, odnosno za 76% u odnosu na prethodnu godinu. Ovo uspješno poslovanje je rezultat dugogodišnjih napora ove kompanije u pogledu investiranja i poboljšanja efikasnosti poslovanja. CEDIS je u 2023. godini imao dobitak od tri miliona, dok je akumulirani gubitak iskazan u bilansu stanje ove kompanije na kraju 2023. godine kao 18 miliona i 211 hiljada. Godina je završena pozitivnim rezultatom poslovanja zahvaljujući odlukama Elektroprivrede Crne Gore, kojima su za 23 miliona 616 hiljada umanjeni troškovi nabavke električne energije za pokrivanje gubitaka u 2023. godini kod CEDIS-a. Ovo ne doživljam kao pozitivan signal, ovakvo postupanje obesmišljava tržište i sve reforme koje smo u sektoru radili već 20 godina, što se ovdje suštinski i desilo. Na otvorenom tenderskom postupku na berzi, Elektroprivreda Crna Gora je ponudila jednu cijenu i po toj cijeni je i obavljena transakcijska sa CEDIS-om. Onda kad se sve ovo završilo, iza leđa onih koji su eventualno učestvovali na toj berzanskoj transakciji, Elektroprivreda se određenom, tako da to nazovem, paprinom fiskulturom obračunala sa CEDIS-om po sasvim drugim cijenama. Dodatno, ovakva transakcija između povezanih lica, kao što su Elektroprivreda Crne Gore i CEDIS, i naknadno umanjene računa na vrijednost koja nije tržišna imaju složene poreske implikacije s obzirom na to da su u značajnoj mjeri uticale na visinu iskazanog rezultata matičnog preduzeća Elektroprivreda Crne Gore u 2023. godini, a time i otvorila brojna pitanja u vezi sa oporezivanjem dobiti i transfernim cijenama. COTEE je u 2023. godini završio sa neto dobitkom od 6.722 eura. Od osnivanja do danas operatoru tržišta je obezbijeđena stabilnost poslovanja kroz primjenu regulatornog okvira utvrđenog od strane Agencije i ova kompanija je u kontinuitetu ostvarivala pozitivne neto rezultate.

Toliko sam izdvojio za sami uvod, a ukoliko bude potrebe i interesovanja poslanika, tu smo da odgovorimo na sva dodatna pitanja. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (17.12.24 16:06:06)

Zahvaljujem gospodinu Branislavu Preleviću, predsjedniku Odbora Agencije.  
Sada dajem riječ kolegi Dejanu Đuroviću.  
Izvlite, kolega.

Zahvaljujem se, uvažena potpredsjednice Popović.

Poštovani građani Crne Gore, poštovane dame i gospodo narodni poslanici, uvaženi gosti,

Evo danas i nekih informacija koje će sigurno zadovoljiti građane Crne Gore. Obratiću se vama po pitanju teme malo kasnije, ali sad želim da čestitam građanima Crne Gore, nakon sjednice međuvladine komisije koja je juče bila, mi smo zatvorili tri poglavlja, praktično udvostručili smo broj zatvorenih poglavlja iz 12 godina prethodnih. Zadnjih sedam godina, kao što znate, poštovani građani, nijesmo uspjeli da zatvorimo nijedno poglavlje, a ova parlamentarna većina i ova Vlada za nepunih 12 mjeseci je zatvorila tri poglavlja. Nadam se da ćemo uskoro i ovo četvrto. Ovo je uspjeh i Vlade, i parlamentarne većine, i predsjednika i potpredsjednika Parlamenta, koji su uspjeli da u ovom prethodnom periodu usvoje toliki broj zakona od IBAR zakona i svih ostalih i postali smo čini se jedan prihvatljivi partner evropskim prijateljima. Očekujem u 2025. godini da ćemo uraditi ono što se nije vjerovalo, što su nam osporavali, da ćemo zatvoriti i najveći broj poglavlja i nadam se 2026. godine završiti sa zatvaranjem poglavlja i biti dio Evropske unije. Moram da kažem još jedno.

Od juče još jedna informacija koja nas je obradovala da je grad Nikšić ušao u finale za titulu evropske prestonice kulture. Ovim putem želim da čestitam našem kolegi predsjedniku Opštine Nikšić i našim poslanicima iz Nikšića na ovom velikom priznanju u nadi da će uskoro postati ono što očekujemo, a to je da budu dio evropskih prestonica koje su bile prije njih i oni ostaviti pečat kulturi ne samo Crne Gore, nego i čitavog Balkana.

Poštovani sugrađani, morao sam početi sa ovim izvještajem jer nekako danas smo preskočili ovaj dio, a ovo je bilo predodređeno, godinu dana se radilo na ovome, godinu dana smo uložili trud. Siguran sam da će svih 27 zemalja, koje su dale saglasnost za ova tri poglavlja, to uraditi uskoro i za ostala poglavlja. Takođe, želim da kažem da je nemjerljiv doprinos dala parlamentarna većina i da se u ovoj godini borba protiv organizovanog kriminala i korupcije pojačala, podigla na jedan određeni nivo i mislim da ćemo uspjeti da do 2026. godine zatvorimo najteža poglavlja kada je u pitanju Crna Gora.

E sad da se vratimo na temu. Mi ćemo ovdje biti u velikom problemu i kad je u pitanju poglavlje 27, prelazak na obnovljive izvore energije, nešto što će Crnoj Gori predstavljati dodatna ulaganja, bojim se i dodatna zaduženja. Ali isto tako, gospodo, želim da vas obavijestim, posebno i građane Crne Gore, da po pitanju ekologije i poglavlja 27 nismo apsolutno ništa uradili u prethodnom periodu - ako ne računamo da smo u Ustavu stavili prefiks da je Crna Gora ekološka država. Bio sam, nažalost, jedan od onih koji je jedan od zakona prezentovao u Briselu. Nisam se osjećao prijatno, kazali su da je to jedan od najgorih zakona. Tačno je, ali to je prvi put da Crna Gora prezentuje taj zakon u Briselu. Otkada smo postali ekološka država, taj zakon zapravo nije prezentovan, a trebao je odmah sledeće godine da bude prezentovan. To je jedan od uslova kako ćemo ući u Evropsku uniju. Bojim se da smo bliže i tome da zatvorimo poglavlja 23 i 24, nego što ćemo zatvoriti poglavlje 27, kao i da će nas skuplje koštati, ne računajući ovu veliku muku koju je Crna Gora doživjela sa ubistvima i obračunom kriminalnih klanova u Crnoj Gori.

Želim da kažem da mora čovjek imati osjećaja bez obzira što smo se često sporili i sa Agencijom oko toga kakva je situacija bila u prošloj godini. Dobro je što je uvaženi gospodin Prelević naglasio da je Rudnik imao pozitivan bilans sa 16%, da su hidroelektrane imale 27%, da je Termoelektrana Pljevlja imala uspjeh 11% više nego 2022. godine, da je prvi put proradila i solarna elektrana Čevo sa 3,25 megavati, da su tehnički gubici manji što je značajno za održivi sistem. Nažalost, pokazalo se ono što se moglo očekivati, a to je upravo suprotno poglavlju 27 i mislim da je taj dio, a to je bušotina u Jadranskom moru, nas samo doveo do situacije gdje smo na gubitku. Jer, pitanje je i kako bismo zatvarali poglavlje 27 sa ovim bušotinama, ako znamo da je jedna finansijska velesila Norveška imala obavezu da zatvori svoje bušotine u moru, pa su ih moramo reći na divlje otvorili u onom vremenskom periodu kad je počeo rat u Ukrajini, ali isto tako im je naloženo da ih moraju zatvoriti. Ne želim da kažem da je ovo nečija ideja i da je novac bačen, ali mora se za svaki posao voditi računa da li će to biti isplativo, da li je finansijska konstrukcija moguća da se zatvori i da li to je suprotno našem zatvaranju poglavlja i ulaska u Evropsku uniju. Jedno od pitanja za vas je: Da se pronašla nafta i da smo otvorili bušotinu, da li bi poglavlje 27 bilo zatvoreno? Problem koji bismo imali i možda je jeftinije za Crnu Goru da je ishod ovakav nego da je bilo obrnuto.

Na kraju želim da kažem ono što sam rekao i gospodinu Mujoviću i gospodinu Ibrahimoviću prije toga. Nacionalni energetske plan je nešto sa čime kuburimo već nekoliko godina i samo godinu za godinom odlažemo krucijalno rješenje koje moramo završiti. Još uvijek nismo došli ni do javne rasprave. Čini se da su nas sve zemlje energetske zajednice pretekle, čini se da su nas sve zemlje Balkana pretekle. Ne želim ni da pomenem sve zemlje koje su uradile više od nas, a bez tog plana, koji nam je uslov bio do 2023. godine da se završi javna rasprava, pa smo se ovdje raspravljali da li treba da bude 45 dana ili 90, došli smo do rješenja da to bude 90 dana, a na kraju nije bilo nijedan dan. Nema puta u Brisel da nas ne pitaju šta će sa Necpom da se uradi. Nema puta u Beč u energetske zajednicu da ne postave prvo i osnovno pitanje - šta je sa Necpom i ima

li rešenja za taj dio. Nije naslovljeno za vas, ali to je nešto što je problem i energetske zajednice i nas i energetskog sektora i problema 2023. i problem 2024. godine kad nismo zatvorili, a bojim se, ako ovako nastavimo, da ćemo i 2025. godine. Pa ćemo doći u situaciju kakva je bila u Bugarskoj. Želim još jedanput da napomenem, Bugarska je noć uoči prijema u Evropsku uniju izglasala 85 zakona. Svih 85 je bilo na engleskom jeziku, a samo 10% poslanika bugarskog parlamenta je znalo engleski. Nemojmo da dođemo u istu situaciju. Nemojte da nas primaju, da nas vuku kroz vrata, da nas čupaju. Hajde, ljudi, da se završi posao i da uđemo u Evropsku uniju dignuta čela bez ikakvog povlačenja i bez ikakve protekcije. Mislim da to Crna Gora može, da ima uslova. Želim da se to do 2026. godine desi i da u 2027. godini na parlamentarne izbore izađemo kao /prekid/ Evropska unija. Možda onda neće trebati ni ono čuveno prskanje po kažiprstu.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (17.12.24 16:18:12)

Zahvaljujem kolegi Dejanu Đuroviću.

Sada, kolege, da vas obavijestim da iz Poslaničkog kluba Demokratske partije socijalista imamo prijavljeno šest diskusija. Imamo zahtjev Kluba poslanika Demokratske partije socijalista da se da pauza.

U dogovoru sa predsjednikom Parlamenta, dajem pauzu do 16.45 h. U 16.45h počinjemo, nadam se da me kolege koje nisu trenutno ovdje u sali, da me kolege, /upadica/ nemamo više, ovo je samo ta tačka koju danas razmatramo. /Upadice/ Imam obavezu da izađem u susret zahtjevu jednog poslaničkog kluba. Uvijek smo to radili. Konsultovala sam se sa predsjednikom Parlamenta, predsjednik Parlamenta je rekao da damo pauzu kako bi pružili priliku kolegama da uđu i da kažu ono što imaju da kažu po ovoj tački dnevnog reda.

Naravno, daću Vam proceduru. Prije nego što Vam dam proceduru, da zamolim kolege: Mihaila Anđušića, Jevta Erakovića, Aleksandru Vuković Kuč, Ivana Vukovića, Sonju Milatović i Andriju Nikolića da budu u sali u 16.45h, jer u 16.45h nastavljamo sa radom.

Izvolite, imate proceduru.

DEJAN ĐUROVIĆ (17.12.24 16:19:49)

Zahvaljujem se, uvažena potpredsjednice.

Evo ja sam šef kluba poslanika koji je nekoliko puta tražio pauzu, ali nikad se nije desilo, čini se, da neko traži pauzu u toku same rasprave o pojedinoj tački dnevnog reda. Uvijek smo to radili prije. Mislim da su kolege bile prisutne, da svi znaju da se nakon ili prije početka rasprave davala pauza i to je sasvim normalno i inače je po Poslovniku. Ali u toku same rasprave, nakon jednog diskutanta, ne dozvoliti sad kolegama da govore mislim da, pitajte predsjednika Parlamenta, ali lično se ne slažem sa tim. Kao šef kluba poslanika, ne slažem se sa tim da prekidamo u toku rasprave sjednicu Parlamenta. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (17.12.24 16:20:49)

Zahvaljujem, kolega Đuroviću.

Poslovnički nije regulisano kad se može dati pauza. Uvijek se pauza da na zahtjev bilo kojeg kluba poslanika u ovoj Skupštini. Ja ću, i pored Vaše proceduralne reakcije, dati pauzu i nastavljamo sa radom u 16.45h. Zamolila sam već kolege koji imaju prijavljenu diskusiju da uđu u salu, jer počinjemo tačno u 16.45h.

Zahvaljujem.

/Pauza/

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (17.12.24 16:44:23)

Dame i gospodo, kao što je rekla naša potpredsjednica gospođa Zdenka Popović, uvijek smo davali pauze kada traži neki klub i dali smo pauzu na zahtjev opozicionog Kluba Demokratske partije socijalista. Rekli smo da ćemo nastaviti u 16.45h i evo nastavljamo sa radom.

Izvinjavam se našim gostima u Parlamentu, koji danas strpljivo čekaju da njihova tačka dnevnog reda bude raspravljana.

Prvi prijavljeni je poslanik Velimir Đoković.  
Izvolite, gospodine Đokoviću.

VELIMIR ĐOKOVIĆ (17.12.24 16:45:10)

Uvaženi predsjedniče Skupštine, uvaženi gospodine Preleviću sa saradnicima, dame i gospodo poslanici, uvaženi građani koji pratite zasijedanje Parlamenta,

Koristim priliku da vas sve pozdravim, da uzmem riječ po ovoj tački dnevnog reda i da iznesem određena svoja viđenja i razmišljanja vezano za stanje u energetsom sektoru i uopšteno svemu što se tiče ove oblasti. Trudiću se da moju diskusiju usredsredim na vrijeme kako bi i ostale kolege mogle da uzmu učešće.

Što se tiče stanja u energetsom sektoru, moramo konstatovati da je mnogo bolje nego što je bilo, da je naročito poboljšano stanje od 2020. godine, od kada su došle između ostalog i političke, a samim tim i sve druge promjene u Crnoj Gori, i od kada Crna Gora polako ali sigurno pokušava da se vrati na svoj pravi put i iskoristi sve svoje potencijale kako bi svi oni bili u funkciji dobrobiti građana i naše cjelokupne ekonomije. Podsjetiću, kad pričamo o tom periodu prije 2020. godine, da smo u periodu 2011. do 2020. godine imali povećanje cijena i skok cijena aktivne električne energije od 70%, a da danas, i ne samo 2024. godine već i par zadnjih godina, nemamo rast cijena električne energije - ne u ovom procentu od 70% koliko je to bilo ranije, već uopšte nemamo rast cijena u ovoj oblasti. Svakako, suvišno je da komentarišem šta to znači za građane, ali moram kroz konkretan primjer jedan da naglasim da je u tom nekom periodu ranije moglo da se plati mnogo manje prosječnih računa, a da danas s obzirom da imamo najnižu cijenu zarade od 600 eura, do skoro je to bilo 450, a imamo prosječnu cijenu zarade od skoro 1.000 eura i ako uzmemo u obzir da je prosječni račun 35 eura, možemo da platimo 35 računa prosječnih za jednu prosječnu platu.

Koristim priliku da se osvrnem i na brojne kritike iz opozicionih klupa u ovom zadnjem periodu, koje govore stalno o navodnom prekobrojnomo zapošljavanju u energetsom sektoru, energetskim kompanijama i svakako da to opovrgnem činjenicama da za 30 godina bivšeg režima nije napravljen ni jedan novi izvor električne energije, a da je samo u zadnje četiri godine uvećanje proizvođača električne energije, odnosno izvora proizvodnje električne energije na nivou od 70 megavat časova. Takođe, jedna dobra strategija, jedna dobra poslovna politika čelnih ljudi u energetsom sektoru po onom principu - gdje se troši tu i da se proizvodi - jeste i aktivnost kompanije Solar gradnja, koja je dala veliki doprinos u dijelu instaliranja određenih sistema na krovovima kuća da bi građani mogli od električne energije da plate svoje račune i da ujedno poboljšaju svoj budžet.

Tačno je, evidentno je zapošljavanje u energetsom sektoru, ali moramo konstatovati u proizvodnom dijelu energetskog sektora. Za 30 godina prethodnog režima, isključivo su zapošljavani ljudi u energetsom sektoru u administraciji, ljudi koji nijesu proizvodili i ljudi koji su bili opterećenje za budžet tih kompanija i bilanse tih kompanija. U zadnjih par godina, zapošljavanje je dominantno u dijelu proizvodnje, u stvaranju nove vrijednosti i u tom pravcu svakako treba nastaviti - ne samo u firmama u energetsom sektoru, već i u firmama u ostalim sektorima u Crnoj Gori. Nije problem zapošljavanje, već je ključna činjenica i ključna stvar da zapošljavanje dovede i do profita firmi.

Što se tiče ovog vašeg Izvještaja, vidio sam dosta je obiman. Dosta je tu navedeno podataka, imao sam priliku i kao član Odbora za budžet i finansije da prisustvujem prethodnih dana sjednicama kada je bila vaša tačka dnevnog reda. O njima će se Klub poslanika Nove srpske demokratije odrediti i izjasniti u danu za glasanje.

Hvala vam.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (17.12.24 16:50:11)

Riječ ima poslanik Nikola Rovčanin. Mislim da je veoma važno da čujemo gospodina Rovčanina, do nedavno izvršnog direktora Elektroprivrede Crne Gore, koji je ipak i ekspert (ne samo političar, nego i ekspert za ovu materiju).

Izvolite.

NIKOLA ROVČANIN (17.12.24 16:50:28)

Hvala, predsjedniče Skupštine, na lijepim riječima.  
Uvažene kolegice i kolege,

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (17.12.24 16:50:35)

Gospodine Rovčanin, izvinite.  
Možete da odgovorite.  
Izvolite, gospodine Preleviću.

BRANISLAV PRELEVIĆ (17.12.24 16:50:49)

Dvije ispravke ili makar bi trebali da pojasnimo, pošto meni nijesu jasna dva podatka koja ste naveli. To je da je između 2011. i 2020. godine došlo do povećanja aktivne energije za 70%. Ja za taj podatak ne znam. U periodu 2011, sad po sjećanju govorim, cijena aktivne energije je bila oko 3,4 euro centa po kilovat satu. Danas je, odnosno 2021. godine, s obzirom da se nije mijenjala, 4,2. To može da bude najviše nekih 20-ak ili 25% povećanje. Ja za drugo povećanje ne znam. Istovremeno je potrebno reći da su u ovom periodu, zahvaljujući nižim cijenama mrežnih usluga, tarife prema krajnjim potrošačima praktično ostale identične sa onim periodom iz 2010. godine. Čak su bile i niže, recimo, 2010. ili 2011. godine su prelazile 10 centi, pa su se onda tokom ovoga perioda smanjile ispod 10 centi. Tako da je ono što krajnji potrošači dobijaju kao rezultat je povoljnije u čitavom ovom periodu bilo nego na početku perioda.

Još jednu informacijom Vašu bih htio da otvorimo za diskusiju. Često se kaže, mislim da je to rečeno više u nekom političkom cilju, da nije bilo proizvodnih kapaciteta novih u ovom periodu od 2010. godine do 2020. godine. Bilo ih je, počele su sa radom dvije vjetroelektrane, snage preko 100 megavati i na desetine malih hidroelektrana, čija je ukupna snaga i vjetroelektrana i malih hidroelektrana oko 170 megavata snage, što je u odnosu na ukupni kapacitet, odnosno snagu sistema jedno povećanje od skoro 20%. Sad, Vi ste mogli misliti da nije država otvorila nijedan novi kapacitet, odnosno novu proizvodnju, što je tačno. Ali bih ja volio da otvorimo diskusiju oko toga. Da li je potrebno toliko naglašavati, šta je državno ulaganje, šta privatno ulaganje ako je to dio jedinstvenog sistema. To bi mi ličilo na tezu da u crnogorskom turizmu, zadnjih 20 godina, nije otvoren ni jedan novi državni hotel. Šta to znači ako je otvoreno desetine ili stotine novih hotela? Turizam zavisi od hotela, a ne od toga da li je hotel državni ili privatni. Isto se odnosi i na elektrane. Ako je bilo novih elektrana, a bilo ih je u ovom iznosu od 170 megavata ili više, onda ta teza da ništa nije urađeno u tom periodu mislim da nije do kraja tačna ili je makar treba malo pojasniti. Jer, onda liči više na političku priču, manje na fakticitet.

Toliko sam htio vezano za izlaganje gospodina Đokovića. Hvala.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (17.12.24 16:55:03)

Izvolite, gospodine Đokoviću.

VELIMIR ĐOKOVIĆ (17.12.24 16:55:07)

Uvaženi predsjedniče, hvala.

Uvaženi gospodine Preleviću, pa evo hvala i na prilici da prokomentarišemo ovih par stvari.

Tačno je da sam rekao da nije bilo zadnjih 30 godina bivšeg režima ni jednog novoizgrađenog proizvođača izvora električne energije i Vi sve to dodatno pojasnili - u državnom vlasništvu. Evo tu možda možemo i da se složimo, ali onda bi mi to otvorilo i prostora za dodatan, i zahvalan sam na tome, komentar da i izvori električne energije novi koji su otvarani i novi dobavljači su bili ili privatni, ili u privatno-javnom partnerstvu, ili podržani kroz subvencije od strane države.

To tek nas vraća na polje politike. Vi vjerovatno to nijeste imali namjeru, ali nas to vraća na polje politike, zato što je upravo poznato javnosti cjelokupnoj ko su bili investitori i ko su bile firme i pojedinci koji su mogli sebi da obezbijede benefite kroz subvencije za proizvodnju električne energije. Svima nam je poznato i da je ta električna energija značajno bila skuplja kako u proizvodnji, tako i u plasmanu preko mreže Elektroprenosa i Elektroprivrede, što znači da ni država, što ja nemam razlog da sumnjam da Vi želite

najbolje, ali nije država imala koristi od toga niti građani, već su od toga imali isključivo dobit privilegovani pojedinci. Bio bi ovdje jedan lijep spisak da se pročita koji su to funkcioneri DPS-a, čija su braća po sjeveru Crne Gore, konkretno u Opštini Andrijevici u Opštini Berane, čiji su to sinovi se bavili proizvodnjom električne energije i izgradnjom tih novih izvora električne energije uz subvencije od strane države. Te, stoga, siguran sam da je Vaša sugestija i korekcija ovdje tačna, ali upravo nas to vraća na polje politike i upravo tako Crna Gora ne treba da radi - da nikad više tajkunima, njihovim firmama, njihovim porodicama uspijeva iz budžeta državnog da usipa kroz razne subvencije nešto što može mnogo povoljnije da nas košta. Dokaz da može jeste trenutni način rada rukovodstva Elektroprivrede i energetskega sektora. Vi ste to poistovjetili sa izgradnjom hotela. Ne bih to mogao da poistovjetim, evo iz kojeg razloga. Izgradnjom hotela do sada osim kroz određene olakšice za hotele pet i plus zvjezdica nije podsticala država finansijskim sredstvima. A ovdje smo kroz vraćanje, kroz subvencije imali primjer da se direktno, bez obzira na cijenu električne energije na tržištu, po značajno skupljoj cijeni vraćaju određena odnosno uplaćuju određena sredstva iz budžeta tajkunskim firmama koje smo pomenuli.

Oko povećanja cijene električne energije, po tabeli koju ja imam, koja je meni dostupna, imamo povećanje, Vi ste rekli da se radi o nekom povećanju od 25% u ovom periodu 2011-2020. godina koju sam ja pomenuo. Ja ću pročitati ono što je meni dostupno i što sam našao kao podatak spremajući se za ovu tačku i inače prateći ove tokove. Recimo, 2011. godine je došlo do povećanja od 28,71% električne energije; u 2012. godini bilo pada cijene, ali da već u 2013. godini imamo povećanje od 25,21%. Ako idemo po godinama, doći ćemo da je poskupljenje za domaćinstva aktivne električne energije bilo od 70%. Kažem po ovome što je meni dostupno.

Ja ne bih imao pravo da se još jednom javim, očekujem da Vi to ostavite na završnu riječ, ali eto zloupotrijebio bih da kroz proceduralno javljanje još jednom komentarišem ukoliko ima potrebe.

Znači, izuzev što je došlo do ozbiljnih zloupotreba u vidu neracionalnog trošenja državnog budžeta u vidu plaćanja subvencija ovim proizvođačima koje ste Vi pomenuli, ja sam siguran da bi za državu Crnu Goru, ako uzmemo i obim njihove proizvodnje, bolje bilo da nijesmo kao država u taj projekat i u tu avanturu ni ulazili. Ogromna sredstva izdvojena iz budžeta, ogromna sredstva data za subvencije tim malim proizvođačima električne energije. Vrlo često narušen i eko sistem određenih vodotoka na sjeveru i određenog prostora, imali smo brojne proteste građana, a zauzvrat smo dobili veoma male proizvođače električne energije. Ovo što danas radi energetskegi sistem u Crnoj Gori, ovo što radi Elektroprivreda, ovo što radi Solar gradnja jeste način da se poveća proizvodnja i to, kao što sam i rekao, najbolje po sistemu - gdje se troši tu se i proizvodi. Domaćinstvo je samo i potrošač i proizvođač električne energije.

Hvala vam.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (17.12.24 17:01:01)

Hvala Vam, gospodine Đokoviću.

Hoćete li Vi da odgovorite? Možete u završnoj riječi ili ćete sada.

Izvolite.

BRANISLAV PRELEVIĆ (17.12.24 17:01:19)

Cijene, odnosno tarife u 2011. godini ili 2010. godini, nijesam se baš spremao za ovakvu vrstu podataka, su bile nešto preko 10 euro centi po kilovat sati. Ukupna cijena - uključujući aktivnu mrežnu energiju i PDV. Danas je to niže od toga, te prema tome, ako smo imali tada preko 10 centi, danas imamo nešto malo ispod 10 centi, radi se o tome da je danas cijena niža nego što je tada bila. Ono što imate kao podatke, radi se o nekim podacima sa nekih drugih berzi, ne sa crnogorskog tržišta, jer pouzdano znam da je 2012. godine koju pominjete povećanje cijena bilo 6% ukupne (nikakvih 20 i nešto posto).

Prema tome, radi se o nekim podacima koji nama nijesu poznati, koji provjereno nijesu tačni. Ali, dozvoljavam da ste uzeli neke podatke sa nekih drugih berzi koji su upućivali na takva povećanja. Nije mi namjera bila da diskutujem, već zbog javnosti da kažem da u tom periodu nije bilo ovakvih povećanja osim onoga što sam rekao.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (17.12.24 17:02:49)

Hvala Vam.

Izvolite, gospodine Đokoviću.

VELIMIR ĐOKOVIĆ (17.12.24 17:02:52)

Kao što ste i sami rekli, eto prilika je da smo razmijenili još po jedan krug komentara. Što se tiče izvora, siguran sam da sam dobre materijale pogledao. Prihvatam i ovo da ne moramo o ovome da mislimo isto. U svakom slučaju, drago mi je da i ove moje navode iz prvog izlaganja i kasnije iz komentara nijeste sporili. Jednostavno nijeste mogli, a niti Vi imate tu potrebe u dijelu malih proizvođača koji su dobijali godinama ozbiljne subvencije.

O različitosti podataka i izvorima možda možemo i da razgovaramo, ali sam siguran da je izvor koji sam pratio dao tačne podatke. Ovim ste pokazali da želite da prokomentarišemo ove stvari na najbolji način, da detaljno razjasnimo. Ali, u svakom slučaju, zadovoljan sam što sam imao priliku i da iz dva puta skrenem pažnju na ono vrijeme koje je bilo i na ovo koje je danas, odnosno mnogo bolje stanje u elektroenergetskom sektoru.

Hvala.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (17.12.24 17:04:02)

Hvala, gospodine Đokoviću.

Sada je gospodin Rovčanin morao da ode na Odbor.

Da li se još neko javlja za riječ?

Izvolite, gospodine Obradoviću.

VASO OBRADOVIĆ (17.12.24 17:04:19)

Poštovani predsjedniče Skupštine, poštovane kolegice poslanice i kolege poslanici, poštovani predstavnici institucije,

Ono što bih ja iz ovog Izvještaja akcentovao zbog javnosti i građana Crne Gore jeste upravo da u suštini iako ulazimo u evropske integracije i imamo težnju da postanemo dio jedinstvenog evropskog tržišta, mislim da je i više i nego jasno da ostaje odgovornost na svakoj pojedinačnoj državi da obezbijedi što veći broj resursa na nacionalnom nivou, što bi nam omogućilo da budemo energetski nezavisni. Mi smo pored ostalog potpisali i ratifikovali Pariski sporazum 2017. godine, kojim smo se obavezali da smanjimo emisione gasove sa efektom staklene bašte na globalnom nivou, tzv. dekarbonizacija, a da bismo to postigli moramo fokus staviti na razvoju i iskorišćenju što više obnovljivih izvora energije.

Da bismo to postigli, čitajući ovaj vaš Izvještaj s kojim se djelimično slažem i koji djelimično i odslikava ono što smo radili, naročito predstavnici naše stranke koji su godinama ovdje prozivaju za nepravilnosti u radu, vidimo da u suštini, da ne ponavljamo neke stvari koje vjerovatno građani i znaju - mi najviše možemo da se oslonimo na energetski potencijal sunčevog zračenja. Da ne ulazim u detalje da korišćenje energije sunčevog zračenja može da se izvrši na dva načina, putem dvije osnovne tehnologije, konverzija pomoću foto-naponskih panela i solarne termoelektrane. Kod ovog prvog načina konverzije vrši se direktno konverzija sunčeve energije u električnu energiju zahvaljujući fotoelektričnom efektu, dok se kod ove druge tehnologije ta konverzija bazira na pretvaranju solarne energije u toplotnu, toplotne u mehaničku, a onda tek u električnu energiju.

Od ovih načina konverzije mislim da je za naše tržište i za našu zemlju veoma bitna prva vrsta, a to su vrste konverzije energije pomoću foto-naponskih panela. U 2023. godini, po vašem Izvještaju, došlo je do naglog porasta korišćenja zahvaljujući projektima Solar 3.000+ i 500+ kao i Solar 5.000+ koji sprovodi Elektroprivreda Crne Gore. To je, kao što i vi sami kažete u vašem Izvještaju, dovelo do naglog skoka broja kupaca proizvođača. Pored navedenog, u decembru 2023. godine, u probni je rad ušla i prva Solarna elektrana koja je postavljena na čvrstom tlu. Ovdje je bitno reći da i dalje imamo, kao što ste u Izvještaju, na osnovu procjene potencijala obnovljivih izvora u Crnoj Gori naglasili, izvanredne uslove u odnosu na neke zemlje u regionu i okruženju za dalji razvoj i unapređenje proizvodnje električne energije iz ovog obnovljenog izvora.

Što se tiče potencijala biomase, da ne ulazim u detalje vašeg Izvještaja, u smislu da ne čitam građanima definicije koje ste vi ovdje izvanredno naveli, i ovo može da bude edukativni materijal za ljude koji žele da se bave ozbiljnije ovom tematikom. Ovdje imamo, takođe na osnovu analize, da ta biomasa kod nas predstavlja određeni bazen koji možemo iskoristiti za dalje unapređivanje. Međutim, u suštini ta biomasa, kao što ste i vi ovdje negdje naglasili, više može poslužiti radi diverzifikacije proizvodnje električne energije.

Potencijali vjetra, kao što smo pročitali, tu je dosta urađeno i već su instalirane neke vjetroelektrane u Crnoj Gori. Ono što bih ja naglasio, opet kažem upravo zbog nekih priča koje su ovdje potencirane u

Skupštini, a to jeste upotreba uglja, gdje evo, vi u vašem Izvještaju, ja ću to pročitati da ne bih interpretirao, kažete ovako: U 2023. godini je, prema podacima Rudnika uglja Pljevlja, ukupna proizvodnja povećana za oko 16% u odnosu na devetogodišnji prosjek. Izvoz je ostvaren u znatno većoj količini od devetogodišnjeg prosjeka, što je slučaj i sa potrošnjom Termoelektrane Pljevlja, koja je u odnosu na 2022. godinu povećana za 12,2%. Znači, čitam Izvještaj vaš koji govori da su rezultati koji su postignuti, evo nećemo reći izvanredni, ali 16% povećanje u odnosu na devetogodišnji prosjek govori da se ipak u tom Rudniku uglja radilo nešto na način kako je trebalo da se radi.

Ono što bih naglasio, osim ovog izvanrednog štiva koji može poslužiti u edukativne svrhe mnogima, jeste da naglašavate važnost elektroenergetskog prenosa za sigurnost snadbijevanja. Sa time se svi koji se u iole razumiju apsolutno slažu. Ono što sam ja uočio i što bih akcentovao jesu ostvareni gubici u distributivnom sistemu električne energije, gdje kaže da stepen gubitaka u distributivnom sistemu nastavlja tendenciju pada i u 2023. godini. Ukupni gubici u distributivnom sistemu smanjeni su sa 22,76%, koliko su iznosili 2007. godine, na 10,83% koliko su iznosili 2023. godine. Kako sami kažete, to smanjenje ukupnih gubitaka može se pripisati realizaciji projekata izgradnje novih brojila sa daljinskim učitavanjem.

Međutim, mislim da nije samo to u pitanju, već da se zapošljavanjem dodatnih kadrova omogućilo da elektroenergetski sistem bude efikasniji, što i jeste cilj. Ako vidimo da su ti gubici nekad bili 20 i nešto %, skoro četvrtina, tako posmatramo da smo sad uspjeli da to za relativno kratak period svedemo na svega 10, nešto %, to ipak govori da je došlo do izvjesnih napredaka.

Ne možemo biti zadovoljni, jer ono što su tendencije u razvoju jednog modernog društva, kakvo težimo da postanemo, jeste i sama potrošnja te električne energije. Od nas se očekuje, upravo zbog tih ratifikovanih sporazuma o dekarbonizaciji, da smanjimo upotrebu fosilnih goriva kao što je nafta u smislu upotrebe njene i u transportu - a to će momentalno iziskivati i povećanje potrošnje električne energije ako pređemo na automobile koji koriste električnu energiju. Tu bi trebali biti korektni, ne spočitavam vama nego mislim da bi trebali biti korektni i javnosti reći da iako nam je to cilj, da taj cilj nije baš tako lako dostižan. Ako bismo sad svi prešli i uradili jednu ozbiljniju analizu na električne automobile u Crnoj Gori, a uzimajući faktor jednovremenosti kod punjenja i tome slično, Vi ste elektroinženjer, ja sam mašinski inženjer, neću vam ulaziti u struku, ali možete sami reći koliko bi to predstavljao jedan ogroman problem za nas (ako gledamo to sa aspekta obezbjeđivanja stabilnosti u snadbijevanju električnom energijom).

Ako ste u mogućnosti, ali ja ne bih čitao tabele, da mi kažete koliko je došlo u procentima do povećanja cijene električne energije. Ono što ja imam kao informaciju da je u periodu, da sam budem korektan, od 31.12. zaključno sa 01.01. 2023. godine, poskupljenje cijene električne energije 0%. To znači da je naš elektroenergetski sistem bio dovoljno fleksibilan i dovoljno jak da izdrži sve udare okruženja u kojem posluje, a to su zahtjevi, da bi normalno, svi znamo to je tržište da bi zahtjevi sa povećanjem cijene bili amortizovani iako, evo i ja sa ovoga mjesta kažem, električna energija ne smije da bude socijalna kategorija i da ne bi smjeli da je koristimo u tom pogledu.

Još jednom ponavljam. Naglašavam namjerno i akcentujem da smo postigli izvanredne rezultate sa projektima Solari, sa jednom idejom da se proizvodi tamo gdje se troši. Vidimo da je i Rudnik uglja u ovom periodu, po vašem Izvještaju, poslovao sa dobrim, da ne kažem izvanrednim rezultatima. To sve govori u prilog da sve one optužbe koje se iznose na račun kadrova Nove srpske demokratije koji su stupili na upravljačke funkcije u tim javnim preduzećima su neosnovane. Sve ostalo, ako je neko u saznanju, neka to procesuiru pred organima koji su za to odgovorni. Ja se izvinjavam zbog prekoračenja.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (17.12.24 17:16:15)

Gospodine Obradoviću, Vi ste prekoračili vrijeme, ali odbićemo od vremena Kluba, tako da niko neće biti oštećen. Ono što je važno da istaknem, Vi ste pričali o našim kadrovima. Sledeći prijavljeni za riječ je gospodin Dritan Abazović, koji je predsjednik stranke Zelenih i koji zna dobro šta su rezultati kadrova koji su radili u Elektroprivredi i u vremenu kada je on bio predsjednik Vlade i u vremenu prije njega i poslije njega. Evo da čujemo, poslije njega će vjerovatno najviše da priča.

DRITAN ABAZOVIĆ (17.12.24 17:16:58)

Hvala, predsjedniče.

Uvaženi predstavnici Regulatorne agencije, uvažene poslanice i poslanici, uvaženi građani Crne Gore,

Samo jedno, ja ću pokušati da budem vrlo efikasan. U toku je sjednica Ustavnog odbora, koja je, čini mi se u ovom trenutku nažalost mnogo važnija od ove teme, koja je super važna za Crnu Goru. Zbog toga ću pokušati da racionalizujem stvari s obzirom na to da sam htio da se javim vezano za energetiku. Meni je žao

što ministar energetike danas sa nama, jer realno ja polemiku imam sa njim, a ne sa Vama. Vi ste svoj posao odradili odlično i dali ste Izvještaj onakav kakav jeste i kako odgovara činenicama. Ali, zbog građana Crne Gore, imam potrebu kao neko ko je bio premijer Crne Gore i koji se raduje svim rezultatima koje Crna Gora postiže na svim poljima, da kažem šta je sve urađeno u energetici 2023. godine, ali i, zbog građana Crne Gore, da kažem šta se sve radi u energetici 2024. godine. I zato, poštovani građani, ja vas molim, vi koji ste pored malih ekrana i koji ste se odlučili za Skupštinu, sjednicu, samo saslušajte svojim ušima i pogledajte svojim očima rezultate i sve će vam biti jasno.

Poštovani građani Crne Gore, 2023. godina, u prvih šest mjeseci Elektroprivreda Crne Gore 101 milion eura u plusu. Poštovani građani Crne Gore, kad vas molim saslušajte rezultate. Prvih šest mjeseci 2024. godine minus tri miliona. Ponavljam, 2023. godine prvih šest mjeseci, plus 101 milion. Prvih šest mjeseci 2024. godine, 44. nova Vlada, novi bord direktora Elektroprivrede Crne Gore - minus tri miliona. Prvih devet mjeseci, poštovani građani Crne Gore, 2023. godine Elektroprivreda Crne Gore - 65,1 milion eura u plusu. Prvih šest mjeseci 2024. godine, nova Vlada, novi bord Elektroprivrede Crne Gore - minus 21,8 miliona eura. Poštovani građani Crne Gore, sve je provjerljivo. Za devet mjeseci isto imam podatke i za cijelu godinu, đe očekujem iako uspije Mujović da izađe prvoga januara i da kaže da je rezultat bolji nego 2023. godine - ja sam spreman da se izvinim i da nikada nijednu riječ više ne progovorim o Elektroprivredi Crne Gore, niti o energetsom sektoru. Tvrdim da je 2023. godina bila najbolja godina u energetsom sektoru u istoriji Crne Gore.

Poštovani građani Crne Gore, te 2023. godine, sa tim menadžmentom 43. Vlade, na koji sam ja mnogo ponosan, a gdje su neki ljudi smijenjeni i to na volšeban pa i nezakonit način, Termoelektrana Pljevlja je proizvela rekordnih 1.505 gigavat sati električne energije. Od kada se izgradila do danas njen najbolji rezultat je 2023. godine. Rezultati u proizvodnji električne energije i u drugim nekim energetske objektima bili su ili rekordni ili blizu najboljeg otkada postoje u Crnoj Gori.

Cijene električne energije, rekao i prethodni kolega, potpuno sam saglasan, rasla je nula eura. Niste osjetili na svojim računima. Sada imate najavu da će od januara biti povećanje cijene električne energije. Kao što većina, da ne kažem svi, ali većina ministara u Vladi Crne Gore priča neistine, brutalne neistine svakodnevno - tako je neistina od ministra energetike Saše Mujovića da je cijenu električne energije potrebno uskladiti sa cijenama električne energije unutar Evropske unije. Građani, zbog vas što ste potrošači i vas koje varaju isto kao što pokušavaju da varaju i cijelu javnost i političare, pročitacu cijene električne energije u EU. Evropska unija prosjek 28,9 centi po kilovat času; Rumunija 41,9 centi; Hrvatska 33,1 cent; Slovenija 19,2 centi; Bugarska 11,4. Šta ovo govori? Ovo govori da u odnosu na koliko koja zemlja proizvodi, ona sama određuje kolika će da bude cijena njene električne energije. Ode dođe lik, što bi rekao onaj Bosanac, čega se lik dosjetio i kaže - mi treba da povećamo cijenu električne energije, jer je tako u Evropskoj uniji. Će u Evropskoj uniji? Evo u svakoj zemlji je različita cijena, u skladu sa kapacitetima koliko neka zemlja ima mogućnosti da proizvodi, koliko je zavisna od uvoza ili koliko može da izvozi na tržištu električne energije. Što se Solara tiče, mnogo sam ponosan na bivši menadžment i na gospođu Saveljić. Prvi put u istoriji Crne Gore solarne elektrane su zaživjele u kapacitetu od 30 megavata. Prvi put su zaživjele. Nakon vremena komunizma Će smo mi gradili energetske objekte, 2023. godina je bila prva godina Će smo proizvodili svoje nove kilovat časove. Ponosan sam na to. Je li bilo prostora da se radi i bolje? 100% je bilo prostora da se radi bolje. Da li je bilo prostora da se efikasnije odnosimo i prema nekim resursima? Sigurno je bilo, ali u poređenju 2023. i 2024. godina, to je kao dan i noć.

Mi ćemo se u energetsom sektoru dugo sjećati 2023. godine. 2024. godinu ćemo što prije zaboraviti, a nama ide 2025. godina koja će mnogo biti teža od 2024. godine zbog gašenja Termoelektrane. Ali, to nije jedini razlog i na to ne treba da se vadite to. Razlog koji ode stoji je što se sada donose drugačije političke odluke u odnosu na prethodni period. Tvrdim da, nakon što je počeo rat između Rusije i Ukrajine, kada je cijela Evropa ušla u energetske krizu, nikada se energetske sektorom nije odgovornije i bolje upravljalo u najtežem trenutku za Crnu Goru, zato što je dijelila sudbinu drugih zemalja Evrope.

Sada, poštovani građani, imate drugu priču. Serviraju vam da zbog EU treba rast cijene električne energije. Nije tačno, Elektroprivreda Crne Gore se u svome menadžmentu odrekla zbog partijskih uhljeba i zbog ljudi koji imaju neku ličnu sujetu, a pri tome ne znaju posao. Ljudi poput Zorana Šljukića, poput mnogih drugih koji su profesionalno radili svoj posao i mogli da daju doprinos i u ovoj, jer to je zajednička stvar. Energetski sektor je zajednička stvar svake vlade, svake većine i manjine - na kraju svih korisnika, a svi smo korisnici električne energije.

S tim u vezi, ja se radujem, i time završavam, ne želim više da dužim - susretu posle 1. januara sa ministrom energetike Sašom Mujovićem. Ali, kao što je Regulatorna agencija pošteno klasificirala sve podatke vezano i za proizvodnju i za potrošnju i za druge stvari koje su se desile u Crnoj Gori - da uporedimo rezultate 2023. i 2024. godine. Mislim da će situacija biti svim građanima vrlo jasna. Zahvaljujem. Ako bude potrebe, imaću još neku intervenciju.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (17.12.24 17:25:31)

Izvolite, gospodine.

BRANISLAV PRELEVIĆ (17.12.24 17:25:49)

Da se uključim u ovu diskusiju iako ne znam šta je gospodin Mujović i u kome kontekstu rekao da će doći do povećanja cijena, odnosno do usklađivanja sa cijenama u Evropskoj uniji. S obzirom da znam koliko gospodin Mujović zna, ta prosta interpretacija mi ne liči baš na ono što znam da on zna o tome. Ali, reći ću Vam da sve ostalo što ste rekli uglavnom stoji. Viđaćemo kada se završi izvještaj za 2024. godinu, da jeste bilo teže i jeste bilo vjerovatno sa rezultatima koji su ne baš kao u 2023. godini, ali da sačekamo izvještaj.

Ono što bih Vam rekao jeste da budete malo oprezniji, nije stvar koju Vi uopšte možete da sagledate jer niste profesionalac. To Vam kažem prijateljski. Cijena se, kada uđemo u Evropsku uniju ili prije nego što uđemo u Evropsku uniju, mora uskladiti makar po jednom osnovu. Vi znate da Evropska unija ima takozvani EU ETS, odnosno sistem trgovanja emisijama gasova sa efektom staklene bašte. Taj trending sistem EU ETS kaže da svaki proizvođač električne energije u Evropskoj uniji koji emituje CO2 treba da plati berzansku cijenu toga CO2 za godinu u kojoj je emitovao određenu količinu CO2. To znači, ako je cijena CO2 danas na berzi, nisam je odavno pratio, ali već dugo vremena je 80 eura po toni CO2, to će naša /prekid/ ili energija koju mi uvozimo morati da bude opterećena sa cijenom emisija CO2 - što znači da će neminovno biti za nešto veća koliko se ukalkuliše da je emitovano CO2 po adekvatnoj proizvodnji električne energije. To izvjesno znači da će doći, makar iz tog jednog razloga, do povećanja cijene, ali to je ono što ste rekli - svaka zemlja. Mi kad kažemo 28,9, Vi ste rekli, piše u našem Izvještaju, to je prosjek. Ako se kaže da je prosjek, onda to ne znači da je u svim zemljama toliko. Ona se kreće od najmanje bugarske recimo 11 do najviše Danske čini mi se 44. Prema tome, ne postoji neko zlatno pravilo ili neka zlatna cijena, ali je izvjesno biće veća nego što je imamo sad. Naša proizvodnja iz Termoelektrane Pljevlja nije opterećena ovim. Nažalost, biće opterećena u narednom periodu sa ovim tzv. ... odnosno sva energija koju budemo izvozili iz Crne Gore, a proizvedena je u Termoelektrani uvoznik iz Evropske unije moraće da plati razliku između naše cijene i onoga što je on opterećen da plati kroz EU ETS. Rekli ste da je 30 megavati Solara u 2024. godini je li, gospodine Abazoviću? /Upadica/ Zato i pitam je li 2024. godina, zato što je podatak iz 2023. godine 13 megavati.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (17.12.24 17:30:18)

Gospodine Preleviću, Vi ste potpuno u pravu da je u pitanju profesionalac, jedino je jedan mlađi profesionalac od ovog profesionalca postao premijer. Ali razlika je bila u tome što je taj imao 40 poslanika, a ovaj samo četiri. Dakle, radi se o vrlo velikom profesionalcu.

Izvolite, gospodine Đokoviću.

VELIMIR ĐOKOVIĆ (17.12.24 17:30:45)

Nije možda u redu, s obzirom da je gospodin Abazović izašao sada iz sale, ali ja bih iskoristio pravo na komentar. Iznio je određene podatke želeći da ostavi utisak i sliku kod građana da se nešto u Elektroprivredi dešavalo turbulentno u nekim godinama, a 2023. godine da je bilo i te kako pozitivno.

Moram da podsjetim građane i da ukažem na činjenicu da je u ovim razlikama koje su navedene u 2023. godini i 2024. godini, u najvećoj mjeri ili jedini razlog ovolikih razlika hidrologija - tj. hidrologija koja je bila loša 2024. godine, odnosno koja je bila odlična 2023. godine. To je jedna stvar. Druga stvar je da u 100 miliona koje se iskazuju kao dobit Elektroprivrede se računa i 30 miliona razlike od kupovine Željezare, koja je plaćena 20 miliona, a poslije njena procijenjena vrijednost je 50 miliona.

Tako da morali bismo osim ovih podataka koji su tačno iznešeni da ukažemo i na to šta je razlog zbog čega je to tako.

Hvala vam.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (17.12.24 17:32:17)

Zahvaljujem. Gospodin Rovčanin.  
Izvolite, gospodine Abazoviću.

DRITAN ABAZOVIĆ (17.12.24 17:32:27)

Hvala.

Predsjedniče, Vama se obraćam proceduralno naravno. Ja sam prilikom početka svoje diskusije rekao da se održava Ustavni odbor, tamo je upravo bačen suzavac. Ja ne znam ko ga je bacio, uglavnom ođe je vanredna situacija jer sam napravio puč. Ođe diskutujemo vrlo fino sa ljudima iz Regulatorne agencije, a ovamo vam se dešava haos samo iza ovih vrata.

Ja imam obavezu da obavijestim javnost jer ne znam je li neko vidio. Tražim u ime Kluba da date pauzu, jer ovo je stvarno prevazišlo svaku mjeru. Tamo vam je bačena dimna bomba. Dajte pauzu pet minuta, 10 minuta da vidimo što ćemo.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (17.12.24 17:33:07)

Vi ste uzeli riječ gospodinu Nikoli Rovčaninu. Dao sam Vam mogućnost. Nikola Rovčanin nije znao da će neko da baci suzavac ili bombu.

Molim vas da čujemo Nikolu Rovčanina. Predsjedavanje će preuzeti gospođa Zdenka dok ja utvrdim činjenice.

Dajem pauzu od pet minuta.

/Pauza/

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (17.12.24 18:50:33)

Dame i gospodo, poštovani građani Crne Gore, nastavljamo zasijedanje.

Gospodine Rovčanin, Vi ste prijavljeni.

Izvolite, gospodine Rovčanin.

Gospodo iz poslaničkog Kluba DPS-a, izričem vam opomenu svima. Gospodo iz DPS-a, izričem vam drugu opomenu.

Obavještavam vas da je Ustavni odbor 17. decembra 2024. godine predložio da, saglasno članu 154 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština konstatuje prestanak funkcije sudiji Ustavnog suda Crne Gore /upadice/ Dragani Đuranović jer je ispunila uslove za starosnu penziju. Saglasno navedenom, Skupština konstatuje prestanak funkcije sudiji Ustavnog suda Dragani Đuranović zbog ispunjavanja uslova za starosnu penziju. /Upadice/

Prekidam sjednicu. Nastavićemo sutra sa radom.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (18.12.24 12:39:42)

Kolege poslanici nastavljamo **Šestu sjednicu Drugog redovnog zasijedanja u 2024. godini**, nastavljamo pretres o Izvještaju o staju u energetskom sektoru Crne Gore za 2023. godinu. Podsjećam vas da su ovlašćeni predstavnici Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti Branislav Prelević, predsjednik Odbora Agencije i Miroslav Vukčević, član Odbora Agencije. Izvjestilac Odbora za ekonomiju, finansije i budžet je Seid Hadžić.

Od juče je ostao gospodin Rovčanin, izvinite gospodine Rovčanin, Vi ste trebali juče da diskutujete. Izvolite.

NIKOLA ROVČANIN (18.12.24 12:40:31)

Hvala, predsjedniče.

Uvažene kolegice i kolege, poštovani građani, gosti iz Regulatorne agencije,

Kada govorimo o 2023. godini i stanju u energetskom sektoru vrlo lako je govoriti o tom izvještaju. Dakle, prije svega što te izvještaje karakterišu apsolutni i istorijski rekordi od kad postoje energetske kompanije, i u pogledu profita, i u pogledu investicija, i u dijelu vraćana povjerenja potrošača, a to ću sve da objasnim.

Ono što je naročito važno, u političkom smislu, jeste činjenica da je velika pažnja prema energetsom sektoru, kao najuspješnijem sektoru i gdje se traže nakon 30. avgusta 2020. godine i pokušavaju se diskreditovati ljudi pa procjenjuju, a to sam sad govorio upravo na Odboru za antikorupciju koji se istovremeno sa ovim plenumom održava, pa govore ko je pojeo tanjir popeka, ko je nasuo 100 litara goriva, da li je zaključeno tri ili četiri ugovora o djelu, a ne zaboravljaju da daju odgovor ko je pojeo 800 miliona eura u od 2010. godine do 2020. godine. To ću objasniti u ovom izlaganju kada su u pitanju privatizacije i kada su u pitanju povlašćeni proizvođači i koliko je sve to koštalo građane Crne Gore i koliko je nanijeto štete energetsom sistemu, pa da počnemo prvo od pozitivnih rezultata.

Dakle, kada je u pitanju 2022. godina Elektroprivreda Crne Gore je završila tu godinu sa profitom od 54,2 miliona, i to je ujedno najveći profit zabilježen do sada, i govorim o činjenicama, o brojkama o podacima koji su apsolutno ne mogu osporiti. Kada je u pitanju EPCG grupa dakle Elektroprivreda, CEDIS, Rudnik uglja i ostale kompanije u pitanju je 105.000.000 eura, a akumulirana dobit 250.000.000 eura. Ako napravimo uporedne podatke, pa uzmemo prihod od 2002. godine do 2020. godine Elektroprivreda je bila u minusu 27,5 miliona, a EPCG grupa u minusu oko 7.000.000. Od 2021. godine, poštovani građani, do 2023. godine kada se i ovaj izvještaj se prezentuje Elektroprivreda je u plusu 104.000.000, a EPCG grupa 95.000.000 eura. Mi imamo u posljednje tri godine ozbiljne profite, a u prethodnim decenijama imamo ozbiljne minuse.

Takođe, koji su to drugi rezultati poslovanja kada sam rekao da je povećano povjerenje građana, a to govore dva podatka, naplata računa za električnu energiju je 100,05% ili 283.000.000 eura, a broj redovnih platiša je povećan za 60.000 to je dokaz povjerenja u energetski sektor od strane građana. Ono što je veoma važno napomenuti jeste i činjenica kada imamo cijene električne energije. Cijene električne energije se nijesu povećavale u prethodne tri godine, ali se jesu povećavale u 2010. godini do 2020. godine i to značajno. Dakle, rast prosječnih zarada u Crnoj Gori od 2010. godine do 2020. godine pratio je povećanje cijena električne energije, a rast zarada od 30. avgusta 2020. godine do danas cijene električne energije nijesu pratile, dakle ostale su iste. Struktura računa za struju u prosječnoj zaradi, recimo 2020. godine koja je bila 525 eura, a prosječan račun je oko 31 do 32 eura, kada se uzmu otprilike svi neki prosjeci, a danas imamo odnos prosječan račun 30 eura prema 1.000 eura prosječne plate koliko je u Crnoj Gori. Otuda ovo povjerenje građana i otuda razlozi da se kontinuirano i sistematski napada energetski sektor.

Kada govorimo o investicijama poznata je činjenica, i kolege su juče iznosile, da 40 godina nije bilo investicija u režiji države, ne govorim u režiji privatnika, poslije ćemo oko investicije privatnika i na koji način se to odrazilo na finansije budžeta, na finansije građana Crne Gore, do projekta Solari 3.000+ i 5.000+ gdje je danas ugrađeno 60 megavata, to su prvi megavati u režiji države. Da ne govorimo o ekološkoj rekonstrukciji i njenom značaju, a pored zadovoljavanja evropskih direktiva juče sam govorio i o nusproizvodima iz ekološke rekonstrukcije koji su značajni za dalju proizvodnju cementa, gipsa, gipsanih ploča i građevinskog materijala i otuda značaj ekološke rekonstrukcije, što je potvrdila analiza Ekonomskog fakulteta. Projekat toplifikacije nakon 40 godina, male hidroelektrane Otilovići nakon 40 godina, vjetroelektrane Gvozd, hidroelektrane Kruševo itd. da ne ponavljam. Hidroelektrana Kruševo je bila stopirana, sada se pokrenulo sa izradama studija i očekujem da taj veoma značajan energetski objekat u Crnoj Gori postane konačno stvarnost.

Kada govorimo o zaposlenima ovi izvještaji pokazuju da od ukupnih troškova, konkretno Elektroprivrede, uticaj troškova zarada je do 8%. Vrlo je teško naći bilo koje privredno društvo i u privatnom i u javnom sektoru i bilo gdje da imate uticaj zarada u odnosu na ukupne troškove 8%. Tako da pada u vodu sva ona priča o opterećenju poslovanja, ako s druge strane imamo činjenicu o vrlo uspješnim i rekordnim rezultatima.

Takođe kada se bavimo generalno ekonomskom politikom uvoz Crne Gore u 2023. godini ukupan je bio 3,8 milijardi. Izvoz je bio 674.000.000. Od ukupnog izvoza Crne Gore 207.000.000 se odnosilo na izvoz struje električne energije i pored turizma to je naša najveća šansa. Zato što je struja isti proizvod bilo da je proizvedena u Njemačkoj, u Americi, ili u bilo kojoj drugoj državi ili bilo da je proizvedena u Crnoj Gori. Sve ovo ne bi mogao da postigne energetski sektor, mnogi se pozivaju na hidrološke uslove, to je tačno, hidrologija mora da bude prijatelj energetskog sektora da bi bili uspješni rezultati. Ono što je najvažnije, mora da postoji pogonska spremnost onih objekata zahvaljujući kojima se proizvodi električna energija. Zahvaljujući upravo pogonskoj spremnosti i ulaganjima imamo 9,8% veću proizvodnju, kada je u pitanju Termoelektana, 24,34% kada je u pitanju Piva i 12,93% kada je u pitanju Perućica.

Izvinjavam se, ja ću ovo vrijeme što potrošim iskoristiti za klub.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (18.12.24 12:48:21)

Gospodine Rovčanin, Vi ste prekoračili, trošite vrijeme kluba tako da samo nastavite.

NIKOLA ROVČANIN (18.12.24 12:48:27)

Nekoliko minuta još, sve vrijeme kluba.

Sada da se vratimo na one periode od ranije. Kada su u pitanju, recimo, povlašćeni proizvođači.

Od 01. januara 2017. godine, dakle do danas, povlašćenim proizvođačima je plaćeno od strane Elektroprivrede i građana, ovaj podatak je veoma važan da čuju građani Crne Gore, 260,9 miliona eura. Od čega je 260,9 miliona eura od 01. januara 2017. godine su građani i Elektroprivreda platili povlašćenim proizvođačima, od čega Elektroprivreda 168,7 miliona, a građani 101,1 milona. Do kraja ugovorenog perioda Elektroprivreda i građani plaćće povlašćenim proizvođačima, još 345.000.000 eura. Ja vas molim ako mogu da završim diskusiju, razumijem politički trenutak, nekoliko minuta. /upadice/

Dakle, morao sam to da saopštim iz razloga što ste zakazali sjednicu da govorimo, niste došli. Šta da radimo. Dakle, ukupno 637.000.000 eura u ugovorenom periodu plaćće građani i Elektroprivreda povlašćenim proizvođačima, to su ti ugovori. Zašto se ranije nije koristio model kada je u pitanju Gvozd, kao što se sada koristi, koji je mnogo produktivniji, mnogo bolji i dolazimo do istog cilja u odnosu na ove brojke koje sada plaćamo.

Kada je u pitanju KAP i isključenje KAP-a odnosno prelazak na tržišne uslove poslovanja to je jedna od najboljih odluka u energetsom sektoru. Zašto je najbolja odluka u energetsom sektoru? Zato što bi nastupila šteta, da je ostao isti ugovor 2022. godine 128,5 miliona bi bila šteta, 2023. godine 35.000.000, 2024. godine 14,5 miliona eura bi platila Elektroprivreda Kombinat aluminijuma Podgorica, da nije bilo odluke ... tržišne uslove. Mislim da je ovo dovoljno podataka, izvinjavam se na prekoračenju, ali evo u otežanim uslovima pokušao sam građanima da saopštim. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (18.12.24 12:50:52)

Hvala Vam, gospodine Rovčanin. Koristili ste vrijeme kluba, tako da ćemo odbiti od drugih diskutanata.

Gospodin Prelević se javio za komentar.

Izvinite, gospodine Preleviću, imamo proceduru.

Miloš Konatar.

MILOŠ KONATAR (18.12.24 12:51:19)

Predsjedniče Skupštine, uvažene kolege poslanici, poštovani, građani Crne Gore,

Juče ste imali prilike da vidite šta se dešavalo u Skupštinu Crne Gore u režiji parlamentarne većine. Desio se ustavni puč, gaženje Poslovnika, Ustava i mi smo namjerno, predsjedniče Skupštine, kao opozicija, odlučili da vidimo kako ćete Vi da počnete današnju sjednicu. Vi se pravite mrtvi ladni, kao da se ništa ode ne dešava, nego pričmo o Izveštaju o stanju u energetsom sektoru za 2023. godinu dok se gazi Ustav, zakoni i institucije ove države.

Gospodine Mandiću, želim da Vam kažem, hvala Vam što Vi pokazijete pravo lice, što na najbolji način svojim djelovanjem i jučerašnjim djelovanjem sa svojim kolegama u Ustavnom odboru radite sve ono i obesmišljavate protiv čega ste se, navodno, borili do 2020. godine, sve. Navodno sve protiv čega ste se borili, vi ste pokazali juče jednu samovolju, gaženje Ustava, institucija Crne Gore. Želim da vam kažem, juče ste imali jedan odgovor parlamentarne opozicije. Želim da vam kažem da, završavam evo samo da završim, želim da vam poručim ono što smo kazali juče - nema uslova da se nastavi sjednica Skupštine Crne Gore. Nema uslova i želim kolegijalno, i Vama i ostalim kolegama iz parlamentarne većine, da poručim da se današnja sjednica neće nastaviti danas. Molim Vas. da ne bismi dolazili u bilo kakvu situaciju ja Vas molim, u ime kolega, da prekinemo današnju sjednicu jer se ona neće održati.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (18.12.24 12:53:47)

Dobro, ali stanite da Vam odgovorim, pa ćete onda Vi se javiti za riječ i sve obrazložiti. Obratili ste se meni i očekujete valjda neki odgovor.

MILOŠ KONATAR (18.12.24 12:53:57)

Evo još jednu rečenicu. Želim građanima Crne Gore da kažem koliko god da nas je pet, deset, 15, 20, 30, nećemo dozvoliti gaženje Crne Gore i njenih institucija, u to budite sigurni.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (18.12.24 12:54:13)

Gospodine Konatar, ja sam odlično razumio poruku koju je opozicija prenijela parlamentarnoj većini i Skupštini, ovo što ste Vi sada rekli. Moram da Vas podsjetim na nekolike stvari. Kako funkcioniše život u demokratiji. Postoji većina i postoji manjina. Najveći dio svoga političkoga života proveo sam kao manjina. Nemojte da mislite i nemojte da ni na kraj vaše pameti da bude ovo što je ponudio premijer Spajić, da određene zakone, koji su propisani Ustavom da se mijenjaju uz saglasnost i volju parlamentarne većine, da želim i da tražim da to treba da bude uređeno konsenzusom.

Nijesu ti zakoni važeći usvajani konsenzusom, ja sam tada bio opozicija, pravio sam probleme ovo kao što vi danas pravite. Ustavom je propisano koliko je potrebno za promjenu zakona. Ima li dovoljno ruku ili nema za taj zakon, ako nema taj zakon ne može da bude promijenjen, kao što za Ustav i za izbornu zakonodavstvo postoje 2/3. U Ustavu postoje određena ograničenja vezana za referendum građana.

Nemojmo da sada uvodimo nova pravila, ako se neki zakon ovdje mijenja većinom i ima većinu onda nemojte da uvodite nova pravila da treba svi da se saglasimo oko svakoga zakona. Nijesu se ni oni prije nas, prethodnici ovih mlađih ljudi iz DPS-a, saglašavali sa nama, nego su imali 41 ruku koja se podigla ovdje u ovome Parlamentu i izglasali određene zakone. Danas se ti zakoni žele predstaviti kao sveto slovo, nijesu. Mogu da se mijenjaju i treba da se mijenjaju.

Dakle, oko Ustava postoji samo jedna institucija, ona se zove Ustavni sud. Svako ko misli, Ustavni sud je funkcionalan. Ko misli da je prekršen Ustav naka se obrati Ustavnom sudu. Stvari su veoma jednostavne, ako mislite da je prekršen Ustav, imate Ustavni sud i prijavite.

Izvolite, gospodine Konatar.

MILOŠ KONATAR (18.12.24 12:56:53)

Samo da Vam kažem jednu stvar. Džaba prebacujete sada temu. Demokratija, gospodine Mandiću, je poštovanje zakona i Ustava Crne Gore. Želim da vam kažem, budite sigurno ne dvotrećinska, četvoropetinska ili bilo kakva većina, nećemo vam dozvoliti jedan poslanik da je opozicija ode. Nećemo vam dozvoliti to da radite. Kažem vam, nećete danas, ovako kako ste naučili, nećete nastaviti održavanje ove sjednice, pazite što vam kažem kao poslanik, nama treba, ako postoji bilo kakva volja za razgovor, dogovor, bilo što, vi ste to pogazili. Samo pitam poslanike PES-a, konkretno, čiji predsjednik je izašao s barometrom, toplometrom, hronometrom 26. Će vam je to sad? Kakav crni barometar, pogledajte što radite. Nećete nastaviti današnju sjednicu.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (18.12.24 12:58:18)

Gospodine Konatar, dao sam Vam priliku još jednom da odgovorite. Sada ste opet prekoračili vrijeme. Pozivam da se ne ekstremizujete, da budete jedna konstruktivna opozicija. Mislim da je to najbolja pozicija koju treba vi da zauzmete. /upadice/ Mislim da vam to nije pametno, ali vi donosite odluku sami. Što bi rekao Milan Knežević, zabadate nož u leđa Briselu. Da čujemo i gospodina Kneževića.

MILOŠ KONATAR (18.12.24 12:59:27)

Evo, jedna rečenica.

Dakle, vraćam se na početak. Kao kolege, apel da se prekine današnja sjednica, da ne pravimo bilo kakve nemile scene. Danas je ne možemo održati, to da znate, danas je ne možemo održati.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (18.12.24 12:59:53)

Gospodine Kneževiću, Vi ste se prvi javili proceduralno, pa gospodin Mugoša.

MILAN KNEŽEVIĆ (18.12.24 12:59:58)

Poštovani predsjedniče Skupštine, pošto sam ja ovdje jedan od najstarijih poslanika po stažu, poslije Vas, želio bih da se obratim mojim mlađim kolegama, po stažu, iz redova parlamentarne opozicije i da ih pozovem da se dodatno ne ekstremizuju. Jer, ovo njihovo ponašanje nas zaustavlja na našem putu ka Briselu i evropskim integracijama. Ozbiljno sam zabrinut za naš evropski put, imajući u vidu činjenicu da su juče kolege iz opozicije kroz jedno navijačko ponašanje napali jednu damu koja je predsjedavala sjednicom Ustavnog odbora, a svih ovih dana govore o tome da treba čuvati žene, da treba biti rodno senzitivni. Ovih nedjelja pokušavaju da linčuju direktoricu Gimnazije, a juče su pokazali svoje pravo antievropsko lice. Ali, nemam ništa protiv da vi nastavite da se radikalizujete. Nemam ništa protiv da nastavite da ugrožavate naš evropski put.

Želim Vama da se obratim, predsjedniče Skupštine, njihov cilj je da ovakvim prekidima i performansima, kao navijači Titeksa, zaustave izglasavanje budžeta, žele da Crna Gora uđe u privremeno finansiranje, da nema plata, da nema penzija i da nas zaustave na našem evropskom putu. Nećemo vam dozvoliti da nas zaustavite na našem evropskom putu. Vi ste snage prošlosti. Sve vam je zalud i što ste juče Dritana Abazovića prisvojili i izabrali ga da bude lider opozicije sa onim štapom kao Ruzvelt na Jalti. Ali, sada vam poručujem, Evropa nema cijenu. Prvo ćete morati nas da ubijete da bi zaustavili naš evropski put.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (18.12.24 13:02:22)

Gospodine Kneževiću, ovo je jedan od najboljih evropskih govora koji je održan u ovom parlamentu. Ne damo im Dritana Abazovića. Borićemo se za Dritana Abazovića.

Izvolite, gospodine Nikoliću.

Vama je mikrofonski uključen, vrijeme Vam teče. Vratite vrijeme gospodinu Nikoliću na početak. Izvinjavam se gospodinu Čarapiću.

ANDRIJA NIKOLIĆ (18.12.24 13:03:34)

Obraćam se građanima Crne Gore.

Poštovani građani Crne Gore, juče je u najvišem zakonodavnom domu ove zemlje suspendovana najviša sudska instanca u zemlji - Ustavni sud. Srušen je ustavni poredak zbog političkog preuzimanja Ustavnog suda, što je ravno državnom udaru. Stanje u Parlamentu više ne može biti redovno niti može imati konstruktivan pristup od strane parlamentarne opozicije sve dok parlamentarna većina ne povuče neustavnu odluku koju je donijela u sinhronizaciji sa predsjednicom Ustavnog suda, nažalost.

Pozivamo građane Crne Gore da se detaljno informišu o pučističkoj akciji parlamentarne većine koja je imala za cilj i koja ima cilj da suspenduje politički sistem, da blokira izborne procese u narednoj godini, a sve pod parolom da to treba uraditi zbog našeg evropskog puta. Imamo posla sa ljudima koji su atakovali na državu i koji se tu neće zaustaviti. Po onoj Gebelsovoj - iz institucija ćete moći da ih iznesete samo sa nogama naprijed. Zbog toga, danas ođe neće biti sjednice Skupštine Crne Gore.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (18.12.24 13:05:25)

Dame i gospodo, svjedoci ste ovoga što se sada desilo. Želim da vas pozovem pošto su jedino prijavljeni poslanici DPS-a, da li neko želi riječ od vas? Konstatujem da niko ne želi riječ. Koliko sam shvatio, ni predstavnik Agencije ne želi da završnu riječ. Konstatujem da je pretres završen, izjasnićemo se naknadno. Sada dajem pauzu.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (26.12.24 13:18:23)

Dame i gospodo, poštovani građani Crne Gore,

Nastavljamo **Šestu sjednicu Drugog redovnog zasijedanja u 2024. godini.**

Prelazimo na objedinjeni pretres o 8, 9, 10, 11, 12. i 14. tački dnevnog reda, i to: Finansijskim izvještajem za 2023. i finansijskim planovima za 2025. godinu nezavisnih regulatornih tijela - Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, Komisije za tržište kapitala i Agencije za audio - vizuelne medijske usluge, kao i Izvještaja o aktivnostima vezanim za regulisane komunalne djelatnosti u 2023. godini.

Ovlašćeni predstavnici predlagača su: Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Milan Radulović, predsjednik Savjeta Agencije i Darko Grgurović, izvršni direktor Agencije; Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti Branislav Prelević, predsjednik Odbora Agencije,

Igor Telebak, izvršni direktor Agencije i Miloš Petrović, samostalni analitičar u Službi za regulisane komunalne djelatnosti; Komisije za tržište kapitala Željko Drinčić, predsjednik Komisije; Agencije za audio vizuelne usluge Branko Bošković, predsjednik Savjeta Agencije i Sunčica Bakić, direktorica Agencije. Izvjestioci Odbora za ekonomiju, finansije i budžet su: Boris Mugoša, Mirsad Nurković, Velimir Đoković, Slađana Kaluđerović i Tonči Janović. Izvjestilac Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje je Milan Zečević.

Otvaram pretres.

Da li predstavnici regulatornih tijela žele dati dopunsko obrazloženje?

U međuvremenu imam, koliko sam razumio, proceduru od gospođe Vuković Kuč.

Izvolite, gospođo.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ KUČ (26.12.24 13:20:44)

Zahvaljujem.

Uvaženi građani i građanke Crne Gore,

Odluka Ustavnog suda, u odnosu na dopis predsjednika države, potvrdila je da je Ustavni odbor Skupštine izašao iz svojih nadležnosti i nasilnički narušio ustavni poredak, ponizio Ustavni sud i obesmislio Ustav, zbog čega opozicija neće dozvoliti održavanje sednica i redovnost u Parlamentu, koji je stavljen u službu vladajuće većine.

Dok vladajuća diktatura ne vrati stvar u predašnje stanje, imaćete krizu parlamentarizma i blokadu rada Parlamenta. Dok čekamo da se premijer Miloško Spajić urazumi, na posljednjoj sednici Skupštine imali smo do sada neviđeno vrijeđanje poslanice u Skupštini Crne Gore, što nijesu osudili ni predsjednik države, ni predsjednik Vlade, ni predsjednik Skupštine Crne Gore, utvrđujući time svoje mačističke šanse, a tvrdeći i pazar uoči političkih kalkulacija i manipulacija - sve na štetu građana Crne Gore, a posebno njenih žena.

I to je razlog zbog čega vam jedna žena poslanica i njene kolegice neće dozvoliti održavanje ove sednice.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (26.12.24 13:22:02)

Gospođo Kuč, molim Vas, Vi sada saopštavate stav u ime opozicije. Volio bih da se ta opozicija legitimiše da nemamo problem kao prošli put da neko nije iskazao solidarnost sa stavom Poslaničkog kluba DPS-a. Pozivam sve poslanike koji se solidarišu sa ovim stavom, da ne bi imali nesporazum kao prošli put, da dođu ovdje i da znamo ko sprečava održavanje ove Skupštine.

Gospodine Vuksanoviću, Vi se solidarišete sa ovim? Samo da znamo ko je, da ne bi bilo kao prošli put. U redu. /Upadice/

Dame i gospodo, biću prinuđen da vama izrekнем mjeru jer to tražite da uradim. Ja to ne želim. Ja želim da budemo svi zajedno. Što bi rekao gospodin Milan Knežević, mi smo u predvorju Evropske unije. Mi smo spremni na leđima da vas nosimo da uđemo u Evropsku uniju. /Upadice/ Pogledajte gospodina Bogdanovića. I on je spreman na svoja leđa da uzme i da nosi jednog poslanika opozicije ka Briselu. Molim vas da imate razumijevanja. /Upadice/

Izvinjavam se, gospođo Nedović, ali da ne bi sada otvarali raspravu jer imamo vrlo jasnu demonstraciju poslanika opozicije, prekidam ovog trenutka sjednicu. O budućem radu ćete biti obaviješteni.

Ova naša trpeljivost, kao parlamentarne većine, mislim da bi trebalo da utiče pozitivno na vas. Kolege, mi vas doživljavamo kao najbliže. Crna Gora je mala. Mi nemamo nikoga bližega od vas, a blizu smo Evropske unije. Molim vas, pomozite nam da uđemo u Evropsku uniju. /Upadice/

Gospodo iz URA-e, kao građanska stranka, kao najveći evropejci u ovom Parlamentu, pomozite kolegama iz DPS-a da zajedno uđemo u Evropsku uniju. Zaključujem sjednicu. Hvala vam.